

Herkeuren van flessen voor blusgasinstallaties

Inleiding

Overall waar gebruik van bluswater vermeden moet worden, komen speciale blusinstallaties in beeld. Speciale installaties zijn er in verschillende vormen, met verschillende blusmiddelen. De keus van een passende blusinstallatie wordt bepaald door randvoorwaarden als type en indeling van het bouwwerk, de soort inventaris en de aard van het brandgevaar. Snelheid en effectiviteit zijn hier de criteria. Een beginnende brand moet zo snel mogelijk de kop worden ingedrukt, terwijl de gevolgschade tot een minimum beperkt blijft.

Voor brandblusinstallaties kunnen diverse blusgassen worden toegepast. Deze worden samengeperst en - soms voorzien van extra uitdrijfgas - opgeslagen in flessen met opslagdrukken, die afhankelijk van het type blusgas, variëren van 25 tot 300 bar.

De flessen die hiervoor worden gebruikt, zijn onderworpen aan wettelijke voorschriften met als doel het waarborgen van de veiligheid van de gebruikers.

Deze voorschriften omvatten zowel de kwaliteit bij eerste levering alsmede het behoud van kwaliteit tijdens het gebruik.

Wanneer worden blusgasinstallaties toegepast?

- Indien sprake is van een hoog brandrisico
- Indien brandschade absoluut moet worden voorkomen
- Indien logistiek belangrijke apparatuur aanwezig is
- Indien opslag van kapitale goederen plaatsvindt
- Indien voor het milieu gevaarlijke en brandbare stoffen zijn opgeslagen
- Indien gevolgschade door vrijkomende verbrandingsproducten moet worden voorkomen of tot een acceptabel niveau moet worden beperkt
- Indien explosies moeten worden voorkomen en onderdrukt

Algemene wet- en regelgeving voor gebruik van drukapparatuur

A. Het Warenwetbesluit

Dit Besluit regelt de eisen die gesteld worden aan vast opgestelde drukhouders. Deze zijn vastgelegd in de PED (Pressure Equipment Directive).

B. Het Vervoersbesluit ADR

Dit Besluit regelt de eisen die gesteld worden aan transportabele drukhouders. Deze zijn vastgelegd in de TPED (Transportable Pressure Equipment Directive).

Blusgasflessen worden gemaakt om gevuld over de weg te worden vervoerd en vallen derhalve onder de eisen van de TPED.

Certificatie en herkeuring

Na productie worden de fles gecertificeerd. Dit gebeurt door middel van de inslag van een keurmerk en keurdatum. De termijn voor herkeuring verschilt per gassoort, maar voor de meest gebruikelijke blusgassen is de herkeuringstermijn 10 jaar.

Bij herkeuring worden de flessen gekeurd in een keuringsstation, gedemonteerd en onder toezicht van een ambtenaar geïnspecteerd (binnenkant fles) waarna de flessen ten slotte op druk worden beproefd.

Vereniging VEBON

De vereniging VEBON is een professionele ondernemersvereniging met een groot aantal leden. Dit zijn gespecialiseerde bedrijven met (technische) oplossingen voor vele brandveiligheids- en beveiligingsvraagstukken.

Waar vindt u de leden van VEBON?

Ga naar www.vebon.org en selecteer de door u gewenste sectie. VEBON-leden staan voor hun producten en zijn daar op aan te spreken.

Toepassing blusgasinstallaties

Bij toepassing in een brandblusinstallatie worden de flessen vast opgesteld. Zolang er geen lekkage of gebruik van blusgas is, hoeven deze flessen niet over de weg te worden getransporteerd. Als de flessen goed geconditioneerd zijn opgesteld, zullen deze niet veel te lijden hebben. Een veel gestelde vraag is in hoeverre periodieke herkeuring van de flessen verplicht is. Deze vraag wordt vooral gesteld omdat de 10-jaar keuring relatief hoge kosten met zich meebrengt en er tijdens de procedure voorzieningen dienen te worden getroffen ten einde de brandbeveiliging op locatie in bedrijf te houden.

Wat zegt de wetgever?

Het Vervoersbesluit ADR

Het Besluit is duidelijk: het vervoer over de weg van gevulde flessen waarvan de herkeurtermijn is verstreken, is verboden, tenzij de flessen aantoonbaar onderweg zijn naar het herkeurstation.

ARBO wetgeving

Bij alle bedrijven is ARBO wetgeving van toepassing. Deze wetgeving is minder expliciet dan milieuwetgeving, maar stelt wel dat de werkgever zorg moet dragen voor een veilige werkomgeving (de zorgplicht). Om invulling te geven aan deze zorgplicht zal het risico periodiek gemonitord moeten worden om vast te stellen dat de flessen geen gevaar opleveren voor de werknemers. Niet omschreven is hoe die monitoring moet gebeuren. Vraag het de erkende blusgasinstallateur!

Scheepvaart

Voor de (internationale) scheepvaart gelden specifieke regels voor onderhoud en herkeuring van blusgasflessen. In het algemeen wordt ook hier een herkeurtermijn van 10 jaar voorgeschreven. De wijze waarop de flessen moeten worden herkeurd, verschilt echter per land van registratie. Hierover dient een classificatiebureau uitsluitsel te geven.

Wanneer onderhoud plegen?

Om de brandblusinstallatie in optimale conditie te houden, schrijven de normen voor de Installatie minimaal jaarlijks te laten inspecteren door een erkende blusgasinstallateur. De installateur controleert onder meer de staat van de flessen en indien op enig moment twijfel ontstaat over de veiligheid zal hij de beheerder daarop attenderen. De erkende blusgasinstallateur wijst de beheerder eveneens op het verstrijken van de herkeurtermijn.

Het enkele feit dat de herkeurdatum is verstreken, is echter geen reden de installatie af te keuren. Het is echter wel het moment waarop de risico's onduidelijk en oncontroleerbaar beginnen te worden.

Wanneer is de blusgasinstallatie onveilig?

De installatie moet als onveilig worden betiteld als de kwaliteit van de flessen, door bijvoorbeeld roestvorming, duidelijk niet meer betrouwbaar is. Zelfs als de herkeurdatum nog niet verstreken is!

Herkeuring: verplicht of geadviseerd?

De eigenaar/beheerder van de installatie is en blijft verantwoordelijk voor het al dan niet laten herkeuren van de flessen. De blusgasinstallateur kan adviseren en deze herkeuring verzorgen. De wetgever is hierin niet duidelijk, maar de fabrikant van de flessen is niet meer aansprakelijk na het verlopen van de herkeurdatum.

Een belangrijk aspect bij het advies van de blusgasinstallateur is dat bij een reparatie en/of hervulling van de flessen (na blussing), deze bij het verlaten van het vulstation voorzien moeten zijn van een geldig keur (ADR). Zonder zo'n keur mogen de flessen niet over de weg worden vervoerd. Dat zou kunnen betekenen dat de flessen als gevolg van de TPED alsnog ter keuring moeten worden aangeboden. Een dergelijke procedure vergt tijd en intussen is de blusgasinstallatie niet bedrijfsvaardig, met alle risico's van dien.

Het advies is dan ook te allen tijde zorg te dragen voor flessen met een geldig keur! Laat dit verzorgen door de erkende blusgasinstallateur. Zij zorgen ervoor dat de herkeuring van de flessen in een zo kort mogelijk tijdsbestek plaatsvindt en nemen passende maatregelen voor een goede brandbeveiliging gedurende deze periode.

De erkende
blusgasinstallateurs herkent u aan
het VEBON-Label Blusinstallatie

Deze flyer is een
uitgave van:

VEBON
Postbus 190
2700 AD Zoetermeer
T 088 400 84 50
F 088 400 84 01
E vebon@fme.nl
I www.vebon.org